

Ο φόβος των «Αγίων»...

με αφορμή την «ιερά εξέταση» στη διδασκαλία των Θρησκευτικών

του Χρίστου Στεργ. Μπελλέ

Με τον ισχυρισμό πως εντοπίστηκαν «σημάδια αποχριστιανοποίησης» στα βιβλία, τόσο της Πρωτοβάθμιας, όσο και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οι Ιεράρχες ανέθεσαν, πρόσφατα, στην επιτροπή Εκκλησίας για θέματα Παιδείας τη μελέτη (καλύτερα λογοκρισία) τους, καθώς και τη σύνταξη πορίσματος προς την Ιερά Σύνοδο, η οποία με την σειρά της θα πράξει τα «δέοντα» έναντι του υπουργείου! Δεν αρκέστηκαν, μάλιστα, μόνο στην αξιολόγηση της θρησκευτικής διαπαιδαγώγησης, αλλά — καθόλου τυχαίο — **εισέβαλαν και στους λειμώνες της Ιστορίας**. Ίσως, η προσωινία «και Θρησκευμάτων» στο πολυκύμαντο υπουργείο Παιδείας (παγκόσμια πρωτοτυπία) αποκρυπτογραφεί εκκλησιαστικά δικαιώματα στο εκπαιδευτικό γίγνεσθαι, παρά τους βλοσυρούς και συνοφρυωμένους δεκάρικούς της Υπουργού.

Φόβος και θαυμασμός τα αισθήματα του πρώτου ανθρώπου μπροστά στη φύση, το άγνωστο. Τούτα δημιούργησαν τους διάφορους μύθους, τη φιλοσοφία, την επιστήμη, το Θεό. Σύμφυτη η γέννηση της θρησκείας με το μεταφυσικό ερώτημα του ανθρώπου για το θάνατο, αλλά, περσότερο, τη λαχτάρα του για αθανασία. Το μυστικό της ανθρώπινης ύπαρξης παραμένει, ακόμη, της Σφίγγας αίνιγμα: ένας γρίφος που δεν μπορεί να λυθεί. Η πίστη προς κάποιο Ανώτατο Ον μαζί με τον αγνωστικισμό σεργιανίζουν ακόμη αγέρωχα στις γειτονίες του κόσμου, χωρίς να θαμπώνονται εκτυφλωτικά απ' τα φώτα Διαφωτισμού κι Επιστήμης. Το θρησκευτικό συναίσθημα ριζωμένο στα μύχια της ασπείρουσας ψυχής μας.

Κάθε θρησκεία, ιστορικά, μεταλλάσσεται σε όργανο πολιτικής, αρχίζει πόλεμο με τ' άλλα δόγματα κι απεργάζεται ποικιλότροπα τον έλεγχο, τη χειραγώγηση της πλεμπάγιας. Δε θα κολαστώ απ' τους ιστορικούς εναγκαλισμούς, συλλειτουργίες, έρωτες, απιστίες — όταν οι συνθήκες το επέβαλαν — της «Εκκλησίας» με τις ποικιλώνυμες εξουσίες (τον ελέω Θεού Αυτοκράτορα ή τον ελέω Μωάμεθ Σουλτάνο ή τον ελέω Αμερικανών δικτάτορα). Δε θα παρασυρθώ από ποτάμια αθώου αίματος στο διάβα των αιώνων ούτε απ' τους βαρβαρότερους και στυγερότερους θρησκευτικούς πολέμους από καταβολής κόσμου. Αρκούν οι αρές απ' το αίμα που χύνεται τελευταία στο όνομα του Χριστού (από την αμερικανική Δεξιά) ή του Μωάμεθ (από τους φανατικούς ισλαμιστές). Όλοι στο ίδιο καζάνι, καταπώς επισημαίνει με το δικό του τρόπο, ο μεγάλος ιστορικός και Καθηγητής του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, David S. Landes: «οι μουσουλμάνοι αποκαλούσαν το μη μουσουλμανικό κόσμο Οίκο του Ξίφους (Dar el-Harb) προσδιορίζοντάς τον, συνεπώς, ως μόνιμο στόχο επίθεσης προς κατάκτηση. Οι χριστιανοί δεν είχαν τέτοιο όρο, αλλά ενεργούσαν σαν να τον είχαν.

Με κύρια όπλο το φόβο, οι θρησκευτικοί ταγοί υποδαυλίζουν τα φοβικά σύνδρομα του λαού με ό,τι τούτο συνεπάγεται (ρατσισμό, επιθετικότητα, φανατισμό, καχυποψία, μισαλλοδοξία, διχασμό), εκμεταλλευόμενοι την πίστη του. Γνωρίζουν, τούτοι οι πολύπλαγκτοι και καλοσπουδαγμένοι «Άγιοι», την αδιαμφισβήτητη αποτελεσματικότητα του αποφθέγματος του Edmund Burke πως: «κανένα πάθος δεν καταληστεύει τόσο αποτελεσματικά το πνεύμα από την ενεργητικότητα και τη λογική, όσο ο φόβος».

Με αρωγό μια αυταρχική, συστημική, κατηχητική, ηθικοπλαστική, έωλη, φοβική παιδεία, με πανταχού παρούσα την απειλή θανάτου κι εκδίκησης — με κόλαση, παράδεισο, Δευτέρα Παρουσία, περιούσιο λαό, εθνικιστή Θεό, εκδικητή κι εξολοθρευτή στην Αποκάλυψη του Ιωάννου κ.ά. — δικαιώνουν, κατά κεραίαν, τη

σοφή διαπίστωση του Γιάννη Τσαρούχη πως: «η Εκκλησία είναι το μόνο θέατρο, που εδώ και 2.000 χρόνια παίζεται το ίδιο έργο και έχει πάντα κόσμο». Εξίσου εύστοχος κι ο δάσκαλος-ηθοποιός Μπάμπης Σαχτούρης :«από την εποχή της εκκλησιαστικής ιερότητας δύο πρόσωπα έχουν μείνει να σηματοδοτούν το φόβο, την αναλγησία, τη σκληρότητα. Το ένα έχει να κάνει με το σχολείο και ήταν ο Επιθεωρητής, το άλλο με την Εκκλησία και ήταν ο Δεσπότης».

Σήμερα, που ζούμε στον αστερισμό της κερδώς φρενίτιδας· που οι θρησκευτικές οργανώσεις και αιρέσεις φυτρώνουν σανμανιτάρια στην υφήλιο (για λόγους πολιτικούς και όχι πίστης)· που οι περιούσιοι λαοί αυξάνονται συμπεριλαμβάνοντας στη λίστα – εκτός Ισραήλ – Η.Π.Α. και Αγγλία («έχουμε την επουράνια εντολή...»), σεμνύνεται ο Μπους ακρωτηριάζοντας το σώμα του Ιράκ)· που επιστήμη και ζωή γεννιέται, γεννά και πορεύεται· που όλο και περισσότεροι μονοπωλούν το Θεό, ακόμη και δικτάτορες («ο Θεός τυγχάνει φιλέλληνα», υποστηρίζει ο αλήστου μνήμης Γ. Παπαδόπουλος)· που «δεν υπάρχει Θεός, αφού ο Γκαγκάριν δεν τον βρήκε στο διάστημα» (κατά Χρουστσόφ)· που «ο Θεός είναι νεκρός», σύμφωνα με την επισήμανση του Νίτσε· που γενικά στην παγκόσμια κουλτούρα η μορφή του Θεού καθημερινά εξαερώνεται· **η θέση του Ιερατείου δυσχεραίνεται απελπιστικά, όταν κηρύττει το αόρατο, το αδιανόητο, το αναπόδεικτο**, χωρίς τη συνδρομή της παιδείας. Με την «αποχριστιανοποίηση» των βιβλίων, όπως διατείνονται, δεν κόπτονται οι Ιεροσυνοδίτες για την απώλεια της «εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης των Ελληνοπαίδων και της διάπλασής τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες», αλλά για την «αρπαγή» απ' τα χέρια τους του **πυρηνικού όπλου-παιδείας**, με όλα τα συνακόλουθα.

Η ταπεινή μας γνώμη θα πρότεινε στη θέση των Θρησκευτικών **ένα μάθημα «θρησκευτικής απόχρωσης»**, μάθημα-σύνθεση Κοινωνιολογίας, Φιλοσοφίας, Θρησκευσιολογίας, Ανθρωπολογίας, που θα πρόσθετε στη φαρέτρα του νέου γνώση, κρίση, καλλιέργεια υψηλής, αναγκαίας και σύγχρονης στάθμης. Χάριν παραδείγματος: «η Φιλοσοφία των Θρησκευτικών». Είναι γνωστό πως οι θρησκευτικές δοξασίες στιγματίσαν ανεξίτηλα τη διαμόρφωση των κοινωνικών και πολιτικών θεσμών. Το όραμα του κομμουνισμού – γνήσιο τέκνο του ευρωπαϊκού πολιτισμού – αναπλάθει τις χριστιανικές αξίες περί ειρήνης, ισότητας, δικαιοσύνης, αλτρουισμού, φιλαλληλίας, μελλοντικού παραδείσου κλπ.

«Άγιοι», δεν είναι τα χρυσοποίκιλτα ράσα ούτε «τα όμορφα τα λόγια τα μεγάλα», που κάνουν από μόνα τους τον παπά. Υπάρχει και κάτι άλλο, πολύ πιο σπουδαίο, σημαντικό. Είναι αυτό που ονομάζουμε στάση ζωής: ο τρόπος να βλέπεις τα πράγματα και να οράσαι από αυτά. Κι εδώ **υπάρχει, δυσαρμονία λόγων - έργων**. Γρηγορείτε – σήμερα που οι δρόμοι τρέχουν, οι τεκτονικές πλάκες σε παγκόσμια κλίμακα μετακινούνται απειλητικά – μες απ' τις ράμνες του νέου μαθήματος, να αναβλέψουμε, να ιχνηλατήσουμε το αδιανόητο, ν' ανακαλύψουμε την Αλήθεια, την Αρμονία, τη Νομοτέλεια, τη Ζωή, την Κοινωνία, την Αγάπη – μιας κι «ο Θεός αγάπη εστί». Κάνετε, επιτέλους, την υπέρβαση. Αλλιώς, γιατί να υπάρχει παράδεισος;